

om forlængelse af den almindelige barselorlov, så den samlede orlovsperiode bliver på 1 år, og så et forslag fra SF.

Spørgsmålet om længere barselorlov har mere generelt været til debat i pressen og andre steder i den senere tid. Bl.a. har partiet Venstre lidt overraskende tilkendegivet, at en samlet 1-årig barselorlov var et forslag, man arbejder med, men, som jeg har forstået, ikke et forslag, man selv vil fremsætte.

Efter min opfattelse vil det da også være ganske naturligt, at spørgsmålet om yderligere orlovsmuligheder løftes af arbejdsmarkedets parter. På det offentlige område har kvinderne f.eks. ret til 6 ugers graviditetsorlov, det vil sige 2 ugers længere graviditetsorlov end i ligebehandlingsloven. I finanssektoren er en særlig ret til deltidsansættelse i 4 måneder efter barselorlovens udløb fastsat i overenskomsten.

Og jeg mener, at hvis man fortsatte ad de spor, kunne man aftale skræddersyede udvidelser af barselorloven, som det nu passer sig for det enkelte område.

Når man ser på, hvordan de eksisterende barselsrettigheder anvendes, kan man se, at kvinder holder deres 4 ugers graviditetsorlov, 14 ugers barselorlov og 10 ugers forældreorlov fra den 15. til den 24. uge, og det gælder næsten alle kvinder.

Fædre har 14 dages fædreorlov under moderens 14 ugers barselorlov. Knap 60 pct. af mændene bruger disse første 14 dage. 3 pct. bruger de 10 uger fra den 15. til den 24. uge, og godt 20 pct. bruger de sene 14 dage i 25. og 26. uge. Denne fædreorlov blev indført i slutningen af 1997.

Regeringen er opmærksom på, at kvinderne ønsker at holde de 24 ugers barselorlov efter fødslen.

Som det ses af tallene, har mændene ikke taget del i de 10 ugers forældreorlov, selv om kvinder og mænd er lige berettigede til disse 10 uger. Dog synes jeg, at man må se positivt på, at 20 pct. af mændene anvender retten til orlov i 25. og 26. uge, selv om ordningen kun har været gældende i 3 år.

Regeringen finder det afgørende, at begge køn har mulighed for at udnytte deres orlovsrettigheder fuldt ud. I den forbindelse har orlovsreglernes fleksibilitet stor betydning. Det er værd at nævne, at forældrene efter de nuværende regler kan dele de 10 ugers barselorlov, som de har lyst til, bare de overholder ligebehandlingslovens varslingsregler. De kan f.eks. begge gå på deltid, blot de overholder, at kun én af

dem må være på orlov ad gangen. Det er faktisk en ret interessant konstruktion, som er overset af mange. Egentlig burde det kunne gøre fædrene mere interesserede i de 10 ugers forældreorlov. Altså moderen på forældreorlov 10 uger om formiddagen, faderen 10 uger om eftermiddagen. De må bare ikke være på orlov samtidig.

Derudover vil jeg gerne minde om børnepasningsorloven, som står til rådighed for begge forældre.

Men herefter må jeg straks som en del af en økonomisk ansvarlig regering og vel også med risiko for at blive udnævnt til dagens lyselukker gøre opmærksom på en række konkrete og reelle forhold, der efter regeringens opfattelse er til hinder for, at man kan foretage en generel udvidelse af barselorlovsperioden til f.eks. 1 år.

Den største hindring er efter regeringens opfattelse, at enhver udvidelse af barselorlovsperioden vil betyde en reduktion af arbejdsstyrken. Beregninger viser, at en udvidelse af barselorloven til 1 år kan indebære reduktion i arbejdsstyrken på 13.500 helårspersoner. Det tal kan man sætte i forhold til, at en målsætning i regeringsplanen for 2010 er en stigning i arbejdsstyrken med 85.000 personer fra 2000 til 2010.

Vi håber, forventer, at arbejdsstyrken vil stige med 10.000 personer fra 2001 til 2002, men et fald i arbejdsstyrken på 13.500 personer i samme periode som følge af ændrede barselsregler vil altså i det regnestykke medføre et fald på netto 3.500 personer i arbejdsstyrken i denne periode. Og det mener vi ikke, at arbejdsmarkedet kan bære.

Der er heller ikke tvivl om, at reduktion af arbejdsstyrken ville kunne bidrage til at skabe yderligere flaskehalvproblemer inden for en række offentlige serviceområder, herunder sundhedssektoren.

Den anden alvorlige forhindring for en udvidelse af barselorloven er de meget store økonomiske konsekvenser. Beregninger viser, at en udvidelse med f.eks. et halvt år til et helt år vil betyde en direkte merudgift til dagpenge på ca. 3,2 mia. kr. Indregnes andre økonomiske virkninger såsom reduktion i indkomstskatter vil en udvidelse af orlovsperioden på længere sigt betyde en forringelse af de offentlige finanser på 3,8 mia. kr. på årsbasis.

Hr. Frank Dahlgaard har i begrundelsen for beslutningsforslag nr. B 117 anført, at den udgift er der råd til i et rigt land som Danmark. Regeringens opfattelse er altså en anden.